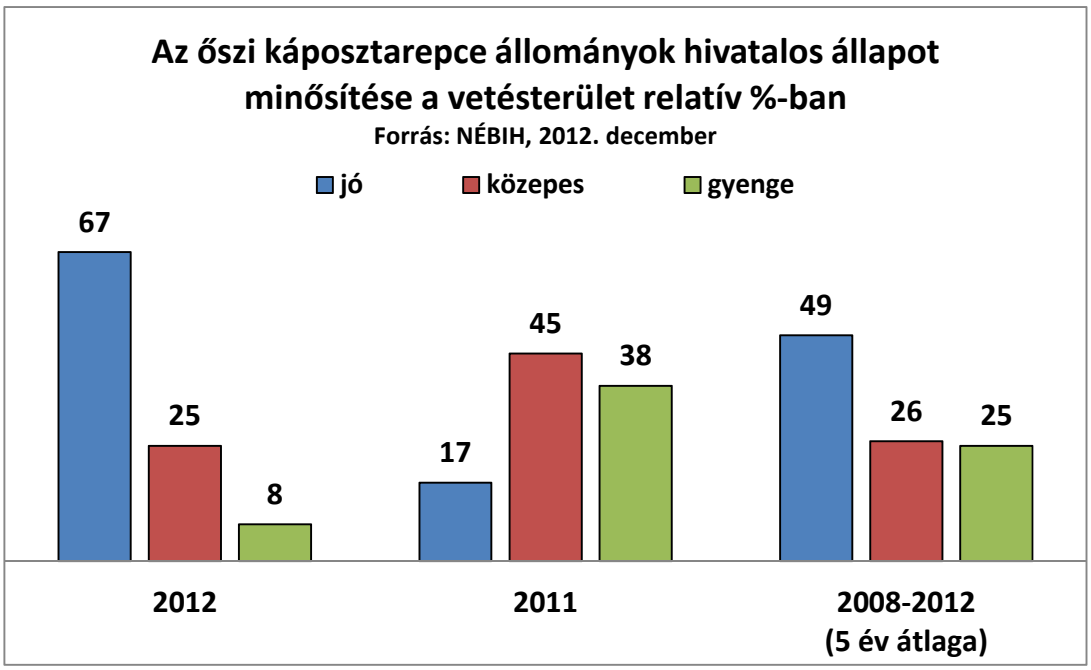
Repce állományok a tavaszi megújulás küszöbén

Állománymustra

A vetés körüli időszak szélsőségeinek ellenére – köszönhetően a fejlődést elősegítő hosszú, kellően csapadékos őszi időjárásnak – többségükben jó képet mutatnak a hazai repcetáblák.

Mindezt a hivatalos statisztikák adatai is megerősítik, hiszen a repcéket a betelelés előtti növényfejlettség és a tábla homogenitása alapján vizsgálva az elmúlt öt év átlagánál is jobbnak minősítik.

Ebben a pillanatban tehát bizakodva tekinthetünk az előttünk álló időszak elé. Magas, hektáronként 3-4 tonnás termésszintre érdemes tervezni a tavaszi technológiát, melynek kialakítása során nem szabad elfelejtenünk, hogy állományaink valóban minden lehetséges és ésszerű technológiai beavatkozást megérdemelnek. Természetesen mindezt a megfelelő időzítés és a helyi sajátosságok figyelembe vételével megvalósítva a gyakorlatban.

RAPOOL AKTUALITÁSOK 2013-1

A regeneráció elősegítése fejtrágyázással

Alapszabály a tavaszi fejtrágyák kihelyezése során, hogy azok az intenzív regeneráció kezdetére könnyen felvehető, jól oldódó formában, a megfelelő dózisban és összetételben álljanak a növények rendelkezésére.

A tavaszi fejtrágyák mennyiségi meghatározását szakmai alapon érdemes megközelíteni, melynek során alapvető támpontot ad a megcélzott termésszint, ezzel összefüggésben az alkalmazott őszi alaptrágya mennyisége, és a talaj tápanyag-szolgáltató képessége egyaránt.

Szakszerűen és költségtakarékosan jár el az a termelő, aki a tápanyagok kijuttatásához talajvizsgálati eredményeket is segítségül hív. Fontos adatot szolgáltat a talajok kora tavaszi ásványi nitrogén tartalmának időszakos meghatározása. Ennek során kiderült, hogy átlagos, hazai agroökológiai körülmények között repcetermő területeinket mintegy 25-30 kg/ha nitrogén hatóanyag feltáródás jellemzi. Tehát a melegedő időjárás azt kell, hogy jelentse: nem várhatunk tovább az első fejtrágya kijuttatásával, mert a növénynek már nagy szüksége van rá (1. kép).

1. kép: Itt az ideje az első fejtrágya kijuttatásának
Kisgyalán-Fonó, 2013. február vége

A tavaszi fejtrágyázás során a megfelelő élettani hatást és a nagy terméseket kétszeri kijuttatással, a számított hatóanyag mennyiségének 2/3 : 1/3 arányban történő megosztásával érjük el.

Mit jelent ez ebben a pillanatban a gyakorlat számára?

A 3,5-4,0 t/ha terméssznvonalat megcélozva, ősszel alaptrágyában 30-40 kg/ha nitrogén, 80-100 kg/ha foszfor és 120-130 kg/ha kálium hatóanyagot kijuttatva, tavasszal 110-120 kg/ha nitrogén hatóanyag + kén + bór + egyéb mikroelemek kijuttatása elengedhetetlen és időszerű az első, korai fejtrágyázás során.

RAPOOL AKTUALITÁSOK 2013-1

Nemcsak a repcének „tavaszodik”, itt a nagy repceormányos és a szárormányosok is

A tartós nappali felmelegedés már március első napjaiban előcsalogatja telelőhelyeikről a repcében jelentkező kora tavaszi kártevőket, Ezekkel szemben a figyelmes és okszerű beavatkozás elengedhetetlen feltétele a biztonságos repcetermesztésnek.

Időrendi sorrendben a nagy repceormányos (Ceutorhynchus napi) jelenik meg, amely már fellelhető lehet a táblaszéleken a napi a 6-9 °C-os hőmérséklet mellett. A repce-szárormányos (Ceutorhynchus quadridens) valamivel később, 9-10 °C-os napi hőmérséklet mellett jelenik meg, és 12-15 °C-os hőmérséklet mellett már a tábla belsejébe repülve is előfordulhat.

Kora tavaszi kártevők és előrejelzésük módszerei

Mindkét kártevő rejtőzködő életmódot folytat, de megfelelő módszerekkel előre jelezhetőek. A figyelemfelkeltő jelzési módszerek a kártevők betelepedése mértékének és ütemének a megállapítását célozzák.

Fokozatosan melegedő időjárás esetén a leghatékonyabb, de időigényes és ezért kevésbé elterjedt előrejelzési módszer az ún. „térdelő-kutató” feltárás lehet. A „térdelő-kutató” módszer alkalmazása során 40-50 növényt érdemes egészen közelről szemre vételezni, fókuszálva a tenyészőcsúcsban, a levélzeten táplálkozó, vagy a növény levélnyéli ízesüléseiben, a repce tövénél rejtőzködő imágókra.

2. kép: Kártevő előrejelzés „ragacs csapdás” eszközzel
Nádudvar, 2013. 02.28

Ezzel szemben a „sárgatálas” módszer elterjedt és kényelmes, de hatékonysága mégsem mindig meggyőző a gyakorlat számára, hiszen a fogások száma és a módszer érzékenysége nagy változatosságot mutat.

Ezúton hívjuk fel a figyelmet egy a témát érintő innovációra, amely napjainkban már érzékelhetően terjed. A hazai rovarász körökben tesztelt és magyar szakmai tapasztalaton nyugvó „ragacs csapdás” előrejelzési módszer érzékeny, biztos, továbbá könnyen és biztonságosan alkalmazható a repcetermesztők körében (2. kép).

Rovarölő szer használat és időzítés

Az előrejelzés előzőekben ismertetett módszereinek alkalmazásával, az integrált növényvédelmi gyakorlat számára a fogások száma határozza meg a védekezés időzítésének időpontját.

A rovarölő szeres beavatkozásokat a védekezési küszöbértéket elérve, tehát 1-2 imágó/növény fogását követő néhány napon belülre érdemes időzíteni. Lehetőleg akkor, amikor a bogarak még érési táplálkozást folytatnak a repcében, de a tömeges peterakás még nem történt meg. Ha az időzítés nem megfelelő, a bogarak petét raknak, és a petét rakó imágón ugyan megkésve „bosszút állhatunk", de a szár és levélnyélbe rakott petékből kifejlődő lárvák kártétele már borítékolható. A közvetlen termésveszteség mellett jelentősen megnő a repce szárazsággal szembeni érzékenysége is a tenyészidőszak későbbi szakaszaiban. A szúrásnyomok kaput nyitnak egyes betegségek, például a kora tavasszal is fertőző fómás levélfoltosság és szárrák (Phoma lingam) számára.

Figyelem, a két említett kártevővel szembeni megkésett, elhibázott vagy figyelmen kívül hagyott védekezés állományra gyakorolt hatásait a későbbiekben már nem tudjuk helyrehozni!

A hatóanyagok széles választéka áll rendelkezésre az ormányosok kártevő populációinak mérséklésére, de ezekkel kapcsolatban az időzítésen túl fontos szem előtt tartani a hatástartam és a hatás - hőmérséklet optimum tényét is.

A piretroidok hűvös körülmények között is hatékonyak, de hatásuk viszonylag rövid ideig (3-7 nap) tart. A szerves foszforsav-észterek és a neonikotinoid vegyületek hatáskifejtése hosszabb, de rendszerint csak magasabb hőmérséklet (10-15°C) mellett jobb a hatásuk a relatív olcsó piretroid hatóanyagokhoz képest. Ezért a kontakt és felszívódó hatóanyagot tartalmazó készítményekkel, illetve ezek kombinációival történő védekezést javasoljuk.

Itt az idő tehát a repce következetes, kora tavaszi állománykezeléseinek elvégzésére. E szakszerű és időben történő beavatkozásokkal teremtjük meg a nagy termés alapjait vagy éppen értékes termést mentünk meg velük.

Varga Gábor
Fejlesztési vezető
RAPOOL Hungária Kft.